

Määrärahamuutokset vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosaan

VD/1271/02.01.00.04/2023

PT/MR/PK/EP

Määrärahamuutokset vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosaan, investointiosaan sekä tuloslaskelmaosaan

Talousarvion sitovuustaso on kuvattu harmaalla pohjavärillä

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden palvelualueella työmarkkinatuen kuntaosuuden ennustetaan ylittävän talousarvion 5,0 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Kaupunki maksaa työmarkkinatuen kuntaosuutta yli 300 päivää työttömänä olleiden työttömien osalta. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma on lisännyt Vantaan pitkäaikaistyöttömien määrää ja siksi työmarkkinatuen kuntaosuus on arvioitua korkeammalla tasolla. Määrärahamuutosesityksessä on huomioitu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen säästöt vuonna 2023. Säästöt ovat tulleet pääosin työllisyyspalveluiden ennakoitua pienemmistä palkkatuen kuluista sekä hankkeiden aloitusten viivästymisistä. Lisäksi henkilöstö- ja konsernipalveluiden henkilöstömenot sekä palveluiden ostot alittuvat arviolta yhteensä noin 2 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategia ja johdon lisämäärärahan tarpeeksi esitetään 1,8 miljoonaa euroa.

Kaupunkistrategia ja johto	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 27.3.2023 § 4) (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	8 002 250	8 275 000	0	8 275 000
Menot	-118 688 215	-110 355 000	-1 800 000	-112 155 000
Toimintakate	-110 685 965	-102 080 000	-1 800 000	-103 880 000

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle esitetään noin 0,7 miljoonan euron lisäystä toimintatuloihin ja noin 19 miljoonan euron määrärahalisäystä toimintamenoihin.

Toimintatuottoihin on vuoden 2023 aikana saatu useita hankeavustuksia eri projekteihin sekä koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseen. Nämä lisäävät toimintatuottoja noin 2 miljoonaa euroa. Toimintatuottoja vastaavasti vähentää 1.3.2023 voimaantullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos. Lakimuutoksen toimintatuottoja vähentävä vaikutus on noin 1,4 miljoonaa euroa.

Toimintakuluissa suurin ylitys on palvelujen ostoissa, jossa työvoiman vuokraus on ylittymässä noin 22 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna. Ylitys aiheutuu varhaiskasvatuksen lisääntyneistä lyhytaikaisten sijaisten ja avustajien tarpeista. Ylitystä kattaa osittain noin 11 miljoonan euron alitus henkilöstömenoissa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotus astui voimaan 1.8.2023. Indeksikorotus ja kasvaneet palvelusetelin käyttäjämäärät sekä yksityisen palvelutuotannon tukitoimet (tuen lakimuutos) lisäävät varhaiskasvatuksen menoja noin 3 miljoonaa euroa.

Uusien hankkeiden vaikutukset toimintamenoihin on noin 2 miljoonaa euroa. Vammaisopetuksen kasvu on ollut ennakoitua suurempaa niin suomen- kuin ruotsinkielisessä opetuksessa. Kasvun vaikutus menoihin on 0,53

miljoonaa euroa. Lisäksi talousarviopäätöksen jälkeen tulleiden hinnankorotusten vaikutus menoihin on 0,7 miljoonaa euroa.

Varia on saanut vuonna 2020 valtionosuuksiin lisäsuoritepäätöksen (2/2020), josta on käyttämättä noin 775 000 euroa, jonka perusteella esitetään määrärahan korotusta vuodelle 2023. Varia hakee myös tänä vuonna OKM:n lisäsuoritehaussa 2/2023 lisärahoitusta opiskelijamäärän kasvuun. Varian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä tulee ennusteen mukaan ylittymään vuonna 2023 noin viidelläsadalla opiskelijavuodella. Varia on lisännyt oppisopimuskoulutusta työelämän kysynnän mukaan eri aloille (mm. sosiaali- ja terveysala) vuoden 2023 aikana vastaamaan osaajapulaan.

Oppisopimuskoulutusta oli vuonna 2022 kaikilla aloilla yhteensä 767 opiskelijavuotta ja arvion mukaan sen määrä tulee olemaan vuonna 2023 970 opiskelijavuotta eli noin 200 opiskelijavuotta enemmän. Lisäksi oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa opiskelijamäärä erityisesti tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnossa on kasvanut. Varia vastaa Vantaan TUVA -koulutuksesta ja sen opiskelijamäärä on myös osoittautunut odotettua suuremmaksi.

Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	35 704 000	35 704 000	697 000	36 401 000
Menot	-452 227 000	-460 253 000	-18 238 000	-478 491 000
Toimintakate	-416 523 000	-424 549 000	-17 541 000	-442 090 000

Kasvatus ja oppiminen, toinen aste	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	1 926 000	1 926 000	0	1 926 000
Menot	-73 487 000	-74 405 000	-775 000	-75 180 000
Toimintakate	-71 561 000	-72 479 000	-775 000	-73 254 000

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta käsitteli 6.11.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä. Lautakunta jätti kokouksessa asiaan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Lautakunta edellyttää, että toimialan menojen ennakointiin ja seurantaan kiinnitetään jatkossa tarkempaa huomiota, jotta kymmenien miljoonien menolisäysten syntymistä ei enää pääse tapahtumaan. Lautakunta korostaa, että toimialan tulee kiinnittää huomiota oman henkilöstönsä veto- ja pitovoimaan, jotta työvoiman vuokrauksen kustannuksia saadaan alennettua ja työhyvinvointia parannettua. Lautakunta painottaa erityisesti varhaiskasvatuksen sijaisten ja avustajien tarpeen kasvun sekä korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden selvittämistä ja ratkaisemista. Lautakunta velvoittaa toimialan laatimaan toimenpideohjelman 18.3.2024, jossa esitetään konkreettiset toimenpiteet, jotka vähentävät toimialan riippuvuutta vuokraushenkilöstöstä, sekä tähtäävät korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden ratkaisemiseen ja oman henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseen. Lautakunta seuraa säännöllisesti toimenpideohjelman valmistelua ja saa siitä raportin jokaisessa kokouksessaan.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitilalautakunnan alaisten palvelualueiden toimintatuloihin esitetään 0,6 miljoonan euron ylitystä ja toimintamenoihin 3 miljoonan euron määrärahalisäystä.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden maanmyyntivoittojen tavoite oli alkuperäisessä talousarviossa 34,5 miljoonaa euroa. Tavoite laskettiin 10 miljoonaan euroon kaupunginvaltuuston päätöksellä 18.9.2023. Uusi ennuste vuonna 2023 toteutuvista maanmyyntivoitoista on noin 9,2 miljoonaa euroa. Maanmyyntivoittotavoite

alittunee siis noin 25,3 miljoonalla eurolla alkuperäiseen talousarvion verrattuna ja 0,8 miljoonalla eurolla muutettuun talousarvion verrattuna. Maanmyyntivoittotavoitteen alittuminen johtuu vähentyneestä tonttikysynnästä erityisesti asuntotonttien osalta. Epävarma markkinatilanne johtuen mm. Ukrainan sodasta, rakennuskustannusten ja korkojen noususta, inflaatiosta sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisestä on johtanut siihen, että asuntokysyntä sekä sijoittajien että oman asunnon ostajien osalta on vähentynyt merkittävästi. Tästä syystä hankkeiden aloitukset ovat siirtyneet ja tonttikauppa on vähentynyt. Yritystonttien osalta kysyntä on ollut tasaisempaa, mutta myytävistä tonteista on pulaa. Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen vuokratuottoihin ennustetaan kuitenkin noin 0,3 miljoonan euron ylitystä, joten tästä syystä tuottojen alitukseksi jäisi arviolta noin 0,5 miljoonaa euroa.

Katujen ja puistojen palvelualueen varsinaisen toiminnan bruttoyksiköiden käyttötalouden talousarvioon esitetään yhteensä 1,4 miljoonan euron alitusta kunnallistekniikan sopimus- ja maanlajitysmaksutuottoihin sekä 0,5 miljoonan euron ylitystä palvelualueen loppusyksyn toimintakuluihin. HSY:n osalta esitetään sekä tuottoihin että kuluihin 2,5 miljoonan euron ylitystä, koska vesihuoltoverkostoa on rakennettu ennakoitua enemmän.

Uusia maankäyttösopimuksia sisältäviä asemakaavoja ei ole kuluvana vuonna tullut hyväksyttäväksi ennakoidusti ja vanhoissa on ollut vain vähän laskutettavaa. Asuntotuotannon notkahtamisen vuoksi loppuvuoden osalta tilanne näyttää edelleen epävarmalta, joten muutetun talousarvion tavoitteesta 10,6 miljoonaa euroa arvioidaan jäävän noin 1,3 miljoonaa euroa. Rakentamisen hiipuminen näkyy yhä selvemmin vastaanotettujen maamassojen määrässä ja ennusteen mukaan talousarviosta jäädään noin 1,2 miljoonaa euroa. Pysäköinti- ja lupamaksutuloja on puolestaan kertynyt jo yli talousarvion ja muitakin tuottoja kohtuullisesti, joten yhteensä katujen ja puistojen palvelualueen toimintatuottojen arvioidaan alittuvan noin 1,4 miljoonalla eurolla ilman HSY:tä. HSY:lle on rakennettu ja rakennetaan vesihuoltoverkostoa kuluvana vuonna ennakoitua enemmän, joten tuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,5 miljoonalla eurolla, jolloin kadut ja puistot -palvelualueen tuotot ylittävät yhteensä 1,1 miljoonaa euroa.

Katujen ja puistojen palvelualueen varsinaiseen toimintaan esitetään 0,5 miljoonaa euron määrärahakorotusta toimintamenoihin. Tällä esityksellä turvataan katujen kunnossapidon kyky vastata loppuvuoden sääolosuhteiden tuomiin haasteisiin. Lisäksi HSY:lle rakennettavan vesihuoltoverkoston kulut ylittävät 2,5 miljoonaa euroa. Näin ollen kadut puistot -palvelualueen kulut ylittävät yhteensä noin 3 miljoonaa euroa.

Kaupunkitalalautakunta, bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	82 347 000	54 347 000	600 000	54 947 000
Menot	-130 722 000	-137 415 000	-3 000 000	-140 415 000
Toimintakate	-48 375 000	-83 068 000	-2 400 000	-85 468 000

Kaupunkitalalautakunta käsittelee 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkiympäristölautakunnan alaisen Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen toimintatuloihin esitetään 0,6 miljoonan euron alitusta.

Rakennusvalvonnan toimintatuottoihin ennustetaan 0,5 miljoonan euron alitusta ja asemakaavoituksen tuottoihin 0,1 miljoonan euron alitusta vuodelle 2023. Ennen kaikkea Ukrainan sota on aiheuttanut talouden epävarmuutta ja yleistä hintojen nousua, mikä näkyy etenkin rakennuskustannusten ja korkojen nousuna sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisenä. Tämä on johtanut asuntokysynnän hiipumiseen sekä sijoittajien että oman asunnon ostajien keskuudessa. Kysynnän lasku on heijastunut välittömästi varsinkin asuntojen mutta myös toimitilojen rakentamiseen. Vastaavasti rakennuslupia, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, haetaan vähemmän. Asemakaavoituksen tuotot perustuvat uusiin asemakaavoihin, asemakaavojen muutoksiin, poikkeamislupiin ja naapurien kuulemisiin. Tuotot ovat laskeneet kaikissa ryhmissä, mutta varsinkin poikkeamisluvissa ja naapurien kuulemisissa, jotka useimmiten liittyvät selvästi vähentyneisiin asuinrakentamisen hankealoituksiin.

Kaupunkiympäristölautakunta, TA 2023 bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	5 924 000	5 924 000	-600 000	5 324 000
Menot	-15 237 000	-15 428 000	0	-15 428 000
Toimintakate	-9 313 000	-9 504 000	-600 000	-10 104 000

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 24.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Julkinen käyttöomaisuuden investointiryhmän investointien määrärahamuutosesitys 2023

Julkinen käyttöomaisuuden investointiryhmän investointimenoihin esitetään yhteensä 2,4 miljoonan euron korotusta. Kaupunginvaltuuston 18.9.2023 hyväksymän määrärahamuutoksen jälkeen on ilmennyt määrärahojen lisätarpeita. Lisätarpeet liittyvät Koisojen lumenvastaanottoaikaan kiireelliseen korjaamiseen, joukkoliikenteen kehittämiseen mm. rakentamalla runkolinjojen pysäkkejä sekä yleisen kustannustason nousun aiheuttamiin lisäkustannuksiin.

Julkinen käyttöomaisuus menot	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Julkinen käyttöomaisuus menot yhteensä	-39 000 000	-51 800 000	-2 400 000	-54 200 000
Kunnallistekniset työt	-33 000 000	-43 800 000	-2 400 000	-46 200 000
93 1 Liikennealueet	-24 760 000	-32 700 000	-1 800 000	-34 500 000
93 2 Urheilualueet	-2 920 000	-4 900 000	0	-4 900 000
93 3 Virkistysalueet	-615 000	-1 500 000	-100 000	-1 600 000
93 4 Ympäristörakentaminen	-3 855 000	-3 500 000	-400 000	-3 900 000
93 5 Yhteishankkeet	-850 000	-1 200 000	-100 000	-1 300 000
93 8 Vantaan ratikka	-6 000 000	-8 000 000	0	-8 000 000

Kaupunkilautakunta käsitteli 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kiinteän omaisuuden investointiryhmän investointien määrärahamuutosesitys 2023

Kiinteän omaisuuden investointien hankeryhmän toimintatuottoihin esitetään 1,5 miljoonan euron alitusta. Kiinteistökauppojen kirjaamiskäytännön mukaisesti maanmyynnin yhteydessä hankintahinnan osuus kaupasta kirjataan taseessa investointeihin kiinteän omaisuuden tuottoihin. Vuoden 2023 aikana ei toteudu niin montaa kiinteistökauppaa kuin on aiemmin ennustettu ja tästä syystä sekä maanmyynnin tavoitteet että kiinteän omaisuuden investointien toimintatuotot alittuvat vuonna 2023. Maanmyynnin vähentyminen vuonna 2023 johtuu erityisesti asuntomarkkinoiden heikosta tilanteesta.

Kiinteä omaisuus	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 27.3.2023 § 4)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Kiinteä omaisuus, tulot	3 500 000	3 500 000	-1 500 000	2 000 000
Kiinteän omaisuus, menot	-10 000 000	-26 000 000	0	-26 000 000
Kiinteän omaisuuden osto	-7 000 000	-23 000 000	0	-23 000 000
Maa-alueiden kunnostus	-3 000 000	-3 000 000	0	-3 000 000

Kaupunkilautakunta käsitteli 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Tuloslaskelmaosan verorahoituksen tuloarvioiden muutosesitys 2023

Vantaan verotulojen talousarviota 2023 voidaan nostaa toteutuneiden tilitysten sekä Kuntaliiton arvioiden perusteella. Tuloverokertymäksi arvioidaan noin 430 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 17 miljoonan euron korotusta alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän noin 113 miljoonaa euroa, 4 miljoonaa euroa yli talousarvion ja yhteisöveroja noin 93 miljoonaa euroa, 5 miljoonaa euroa yli talousarvion. Tuloverokertymäksi yhteensä arvioidaan 636 miljoonaa euroa, 26 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa.

Verotulot	TA 2023	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Verotulot yhteensä	610 000 000	26 000 000	636 000 000

Valtionosuuksien ennustetaan puolestaan alittavan talousarvion. Kuntaliiton päivitetyn arvion perusteella Vantaan valtionosuudet alittavat talousarvion yhteensä 3,3 miljoonalla eurolla.

Valtionosuudet	TA 2023	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Valtionosuudet yhteensä	181 000 000	-3 300 000	177 700 000

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

- kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintamenoja korotetaan 1 800 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköiden toimintatuloja korotetaan 697 000 euroa ja toimintamenoja korotetaan 18 238 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen nettositovien yksiköiden toimintakatetta korotetaan 775 000 euroa,
- kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja korotetaan 600 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 000 000 euroa,
- kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja lasketaan 600 000 euroa,
- investointiosan julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan 2 400 000 euroa,
- investointiosan kiinteä omaisuus hankeryhmän tulotavoitetta lasketaan 1 500 000 euroa,
- verotuloja korotetaan 26 000 000 euroa ja
- valtionosuustuloja lasketaan 3 300 000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus edellyttää, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan poikkeuksellisen suuresta määrärahan ylityksestä vuonna 2023 sekä korjaavista toimenpiteistä vuoden 2024 aikana annetaan kaupunginvaltuustolle selostus.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään, että

- a) kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintamenoja korotetaan 1 800 000 euroa,
- b) kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköiden toimintatuloja korotetaan 697 000 euroa ja toimintamenoja korotetaan 18 238 000 euroa,
- c) kasvatuksen ja oppimisen nettositovien yksiköiden toimintakatetta korotetaan 775 000 euroa,
- d) kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja korotetaan 600 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 000 000 euroa,
- e) kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja lasketaan 600 000 euroa,
- f) investointiosan julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan 2 400 000 euroa,
- g) investointiosan kiinteä omaisuus hankeryhmän tulotavoitetta lasketaan 1 500 000 euroa,
- h) verotuloja korotetaan 26 000 000 euroa ja
- i) valtionosuustuloja lasketaan 3 300 000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginvaltuusto jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan poikkeuksellisen suuresta määrärahan ylityksestä vuonna 2023 sekä korjaavista toimenpiteistä vuoden 2024 aikana annetaan kaupunginvaltuustolle selostus maaliskuun 2024 loppuun mennessä.”

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254

talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)